

Informatie over de verblijfskatheter

Wat is een katheter?

Een katheter is een holle, soepele buis waarmee urine uit de blaas wordt afgevoerd.

Aan het uiteinde van de katheter zit een ballonnetje. Om te voorkomen dat de katheter uit de blaas valt wordt het ballonnetje gevuld met water. Naarmate de blaas zich vult wordt de urine via de katheter afgevoerd naar een opvangzak. U kunt dus niet normaal plassen wanneer u een katheter heeft. Een katheter moet om de 6 à 8 weken vervangen worden en dat wordt gedaan door uw verpleegkundige of uw arts.

Deze folder informeert u over het gebruik van de verblijfskatheter. Blijf niet met vragen zitten. Ook als u na het lezen van de folder nog vragen heeft, stel deze dan gerust aan de verpleegkundige. Zij helpt u graag.

Soorten opvangzakken

U heeft twee soorten zakken nodig: een beenzak en een nachtzak. De beenzak draagt u overdag onder uw kleding. 's Nachts koppelt u de nachtzak (met een grotere inhoud) aan uw beenzak om alle urine uit de blaas op te vangen, zonder dat u op hoeft te staan om de opvangzak leeg te maken. De katheter en de beenzak vormen een gesloten afvoersysteem. Dit gesloten systeem voorkomt dat bacteriën in de katheter of in de beenzak terechtkomen. Hierdoor vermindert u de kans op infecties. De beenzak mag alleen van de katheter losgekoppeld worden indien u deze wilt vervangen. Het behoud van dit gesloten systeem is belangrijk.

Beenzak

Dragen van een beenzak

De beenzak wordt bevestigd aan uw boven- of onderbeen met behulp van een bevestigingskous of met beenbandjes.

Fixeer uw katheter met fixatiepleister om trekkracht op uw katheter te voorkomen. U vermijdt tevens het afzakken van uw beenzak als deze zich vult met urine. Beenzakken zijn beschikbaar in drie verschillende inhoudsmaten: 350ml, 500ml, 750ml. Aan de beenzak zit een verbindingsslang die u kunt vast koppelen aan de katheter. De verbindingsslang kan naar behoefte ingekort worden of in verschillende lengtes geleverd worden.

Legen van de beenzak

Naarmate de beenzak zich vult wordt deze zwaarder en voelt u de zak trekken. Wacht niet met het leegmaken van de beenzak tot die volledig vol is.

De beenzak leegt u op de volgende wijze:

- Was de handen voor en na het legen en droog zorgvuldig.
- Open de aftapkraan door het klipje naar beneden te bewegen.
- Laat de urine in het toilet of opvangkan aflopen.
- Sluit de aftapkraan door het klipje naar boven te bewegen.
- Maak het flexibele slangetje schoon met lauw water.

Verwisselen van de beenzak

- Was de handen voor en na de wisseling en droog deze zorgvuldig

- Open de verpakking en haal de beenzak eruit
- U draagt de bevestigingskous aan uw been. In de bevestigingskous wordt het beenzakje geplaatst.
- Verwijder de beschermdop en leg de beenzak in de verpakking zodat deze schoon blijft.
- Gebruik de beschermdop om de gebruikte beenzak af te sluiten.
- Pak met een hand de katheter vast en knik deze tussen duim en vinger, zodat er geen urine uit kan lopen.
- Pak met de andere hand de schone beenzak en sluit deze aan op de katheter.
- Bevestig de beenzak op het been zoals u dat gewend bent.
- Gooi de gebruikte beenzak in een afvalbak.
- Het beenzakje moet om de zeven dagen worden verwisseld.

Doorkoppelen van beenzak naar nachtzak

- Was de handen voor en na het aansluiten en droog deze zorgvuldig.
- Leeg de beenzak maar laat een beetje urine achter in de zak om vacuüm te voorkomen.
- Verwijder het beschermdopje en duw de connector van de slang van de nachtzak aan het aftappunt van uw beenzak.
- Zet het aftappunt in open positie wanneer deze is aangesloten op de nachtzak.
- Het aftappunt van de nachtzak moet gesloten zijn.
- Hang de nachtzak aan de haakjes van de bedhanger of leg de nachtzak evt. in een emmer naast uw bed.

Plaats de opvangzakken onder het niveau van de blaas!!

Ontkoppelen van de nachtzak

- Sluit de aftapkraan van de beenzak, voordat u de nachtzak afkoppelt.
- Haal de nachtzak van de bedhanger en leeg deze in het toilet of opvangkan.
- Koppel de nachtzak af van de beenzak.
- De gebruikte nachtzak kan weggegooid worden in een afvalbak.

Het legen van de nachtzak

- Was de handen voor en na het legen en droog deze zorgvuldig.
- Open het aftappunt door het groene schuifje naar links of naar rechts te duwen.
- Laat de urine in het toilet of opvangkan aflopen.
- Sluit het aftappunt door het schuifje naar links of naar rechts te duwen
- Maak het uiteinde schoon met lauw water.

Persoonlijke hygiëne

Een katheter levert doorgaans geen problemen op indien u geen infecties oploopt. De volgende eenvoudige regels helpen u infecties te voorkomen:

- Was minstens tweemaal per dag de huid rondom het plasgaatje met lauw water.
- Droog u hierna zorgvuldig af.
- Gebruik nooit talkpoeder of crème
- Probeer elke dag een douche te nemen. Hierbij kunt u uw beenzak aanhouden.
- Mannen dienen het gebied onder de voorhuid zorgvuldig te wassen. Vrouwen dienen het gebied rond de anus zorgvuldig te wassen om de katheter schoon te houden.

Drink veel

Voor een goede afvoer van urine via de katheter dient u minstens anderhalve liter per dag te drinken. Bij voorkeur water of vruchtensap.

Eet evenwichtig

Normale voeding volstaat. Probeer vezelrijke voeding te eten zoals: vers fruit, groente en volkorenbrood om evt. hardlijvigheid te voorkomen.

Beweging

Wandelen of een andere vorm van regelmatige dagelijkse beweging bevordert de werking van de darmen.

Let op: een volle darm kan op de katheter drukken en de afvoer van urine bemoeilijken.

Kan ik nog vrijen?

Een katheter in de plasbuis is hinderlijk tijdens het vrijen. Indien u seksueel actief bent, kunt u dit het beste bespreken met uw arts of verpleegkundige. Zij kunnen u persoonlijk advies geven.

Antwoorden op mogelijke problemen

In het begin dat u een katheter heeft kunt u de volgende ervaring hebben:

- De indruk dat u moet plassen (lichte blaasirritatie)
- Nu en dan een blaaskramp. Dit verdwijnt doorgaans na enkele dagen. U hoeft zich hierover niet ongerust te maken.
- Urineverlies langs de buitenkant van de katheter veroorzaakt door krampen. Wanneer dit voorkomt kunt u contact opnemen met de polikliniek Urologie. Mocht u dit 's nachts of in het weekend opmerken dan kan dit wachten tot de eerst volgende werkdag.

Indien er geen lozing van urine is, kunt u zelf het volgende nagaan:

- Of de katheter geen knikken vertoont die het afvloeien verhinderen.
- Of de opvangzak zich onder blaasniveau bevindt.
- Of u genoeg drinkt.
- Of u regelmatig ontlasting hebt, is dit niet het geval dan dient u meer vezelrijk voedsel te eten. Daarnaast bevordert wandelen en voldoende drinken de werking van de darmen en kan eventuele verstoppingen doen verdwijnen.

Belangrijk!!

Raadpleeg uw specialist of verpleegkundige overdag of bel 's avonds, 's nachts en buiten kantooruren de Spoedeisende Hulp:

Spoedeisende hulp : 0413 - 40 10 00

Moet u onverhoopt naar de spoedeisende hulp van Bernhoven? Volg bij het ziekenhuis dan de borden 'Spoedpost Bernhoven'.

- Als u bloed bij de urine opmerkt kunt u het beste veel gaan drinken en gedurende een uur rustig gaan liggen.
- Wanneer de urine donkerrood blijft met stolsels dient u contact op te nemen.
- Als u aanhoudend pijn heeft.
- Indien er gedurende twee-drie uur geen urinelozing is.
- Als u zich onwel voelt, pijn, koorts en buikpijn heeft.
- Bij blijvende urinelekkage langs de katheter.

Instructievideo

Op de website van Bernhoven kunt u een instructievideo bekijken. Hierin leggen we u uit hoe de verblijfskatheter werkt: <http://www.bernhoven.nl/Verblijfskatheter>

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen dan kunt u op werkdagen contact opnemen contact opnemen met de polikliniek Urologie.

- Telefoonnummer: 0413 - 40 19 68
- Route 150

Bovenstaande informatie is geschreven samen met artsen en (gespecialiseerd) verpleegkundigen van de genoemde afdeling(en). De afdeling communicatie & patiëntenvoorlichting verzorgt de eindredactie van deze folder.

Heeft u vragen en/of opmerkingen over deze folder? Belt u dan met de genoemde afdeling(en) of stuur een e-mail naar PatiëntService, psb@bernhoven.nl.

Bernhoven

Nistelrodeseweg 10
5406 PT UDEN

Postbus 707
5400 AS UDEN

T: 0413 - 40 40 40
E: communicatie@bernhoven.nl
I: www.bernhoven.nl

Ga naar
www.zorgkaartnederland.nl